

Molde kommune

Rådmannen

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004
0030 Oslo

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
02 JUNI 2008
ARKIVKODE: 411
SAKSNR: 200800301-107

Deres ref:

Vår ref:
2008/4820

Saksbeh:
Steinar Mundal

Arkivkode:
203

Dato:
29.05.2008

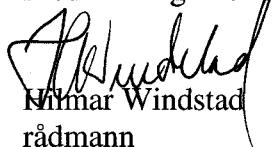
Høringsuttalelse - Offentlig innkreving

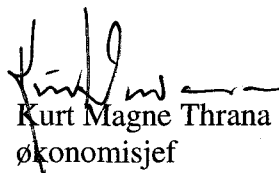
Viser til Deres brev av 20.02.2008 vedrørende høring om innkrevingsutvalgets utredning –
NOU 2007:12 Offentlig innkreving.

Formannskapet i Molde kommune har behandlet saken i møte 27.05.2008 og fattet følgende
enstemmige vedtak.

”Molde kommune tilrår ikke at skatteinnfordringen blir statliggjort og viser til saksutredelse
og høringsuttalelsen.”

Med vennlig hilsen

Hilmar Windstad
rådmann

Kurt Magne Thrana
økonomisjef

Vedlagt følger saksprotokoll og saksfremlegg.

Saksprotokoll i Molde formannskap - 27.05.2008

Vedtak

Molde kommune tilrår ikke at skatteinnfordringen blir statliggjort og viser til saksutredelse og høringsuttalelsen.

Behandling

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Molde kommune

Rådmannen

Arkiv: 203
Saksmappe: 2008/4820-0
Saksbehandler: Steinar Mundal
Dato: 19.05.2008

Saksframlegg

Høringsuttalelse - Offentlig innkreving

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
102/08	Molde formannskap	27.05.2008

Rådmannens forslag til vedtak

Molde kommune tilrår ikke at skatteinnfordringen blir statliggjort og viser til saksutredelse og høringsuttalelsen.

Saksopplysninger

Vedlegg: 1. Kommentar til NOU 2007:12 Offentlig innkreving
2. Brev fra KS av 18.04. 2008

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har oppnevnt et utvalg som skulle se på innfordring av offentlige krav, ved kgl. Res av 21.09. 2005. Bakgrunnen for dette er et ønske om å forenkle og samordne den offentlige innfordringen. Utredelsen tar spesielt opp kommunal innfordring og konkluderer med statliggjøring av skatteinnfordringen som skatteoppkreverne/ kemnerne gjør i dag. FAD har bedt om høringsuttalelse med svarfrist 2. juni 2008.

Dette har Finansdepartementet og Skattedirektoratet foreslått flere ganger tidligere. Stortinget har avvist å statliggjøre skatteinnfordringen ved behandling av St.prp. nr. 44 (ROSA- utredelsen) i 1994 og St.prp nr 41 (STRADEC – utredelsen) i 1996. Ved behandling av NOU 2004:12 Bedre skatteinnkreving, la flertallet frem forslag om statliggjøring av skatteinnkrevingen. Tilnærmet alle høringsuttalelser gikk imot forslaget, og forslaget ble ikke behandlet i Stortinget. Ved fremlegget av NOU 2007:12 Offentlig innkreving, forsøker departementet på nytt å få ei sak frem for Stortinget, som kan føre til at skatteinnfordringen blir statliggjort.

KS har i skriv datert 18.04.08 oppfordret kommunene om å gi høringsuttalelse til NOU 2007:12. KS er imot statliggjøring av skatteinnkrevinga.

Sist tilsvarende sak var oppe til behandling (møte den 07.09. 2004) ga formannskapet i Molde kommune følgende enstemmige uttalelse.

"Molde kommune mener at skatteinnkrevingen fortsatt bør være en kommunal eller felles kommunal oppgave med følgende begrunnelser:

- Den kommunale modellen innebærer mer nærhet og kontakt med skatteyterne. Det gir bedre mulighet for samarbeid oppkrever / skyldner om hvordan restansen skal betales. Dette gir et smidig og godt innfordringsklima, bedre rettsikkerhet (spesielt eldre og svakere stilte) og det beste resultatet på både kort og lang sikt.
- Bedre rettsikkerhet med et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom fastsetting og innkreving.

- Dagens ordning er velfungerende – med god løsningsgrad, god brukerservice og godt samarbeid mellom skatteoppkrever og skattefogd. Utvalgets arbeid viser at det er rom for forbedringer innenfor fortsatt kommunal organisering. Det er ikke utredet hva en statlig modell vil medføre av kostnader, problemer og provenytap.
- Nåværende system styrker kompetansemiljøene i distriktsnorge.

Dagens ordning sikrer folkevalgt innsyn og kontroll med skatteinnkrevingen. Den er også et viktig bidrag til at de mindre kommunene kan opprettholde levedyktige innkrevingsmiljøer som ivaretar innkreving av både skatt, kommunale avgifter og kommunal fakturering.”

Forbund for kommunal økonomiforvaltning og skatteinnfordring (NKK), har skrevet en høringsuttalelse til NOU 2007:12 Offentlig innkreving. Oppsummering av høringsuttalelsen er tatt inn under, mens hele høringsuttalelsen ligger ved som første vedlegg.

Rådmannen er enig i oppsummeringen i nevnte høringsuttalelse. Det er særlig forholdet til skatteyter som veier tungt. Publikum oppsøker kemneren for å få hjelp til mange spørsmål omkring informasjon om likning, betaling av ulike skattekrav samt god dialog med regnskapskontor/ revisorer. Lista over hva skatteyderne kan hjelpes med er lang, og har vært en viss økning i henvendelser fra publikum etter at det nye skattekontoret ble åpnet.

Statistikken viser at de kommunale skatteinnkreverne klarer å innfordre 99,7% av samlet utlignet skatt. En hovedårsak til at resultatet ikke er 100%, er det store antall skjønnslikninger og lovgivningens beskyttelse av skatteyter. På tross av de gode innfordringsresultatene foreslår et flertall i utvalget at alle kravene som ikke er betalt etter første purring skal overføres til en ny statlig innfordringsetat.

Rådmannen i Molde mener det kunne vært interessant å få vurdert om innkreving av merverdiavgift kunne vært gjort av skatteoppkreveren/kemneren i kommunen.

Sammendrag av NKK`s merknader til NOU 2007:12

Utvalgets flertall foreslår at det skal opprettes en statlig innfordringsetat for det offentlige krav mot privatpersoner og næringsdrivende.

- Vi er ikke enige i flertallets forslag.

Flertallet hevder at forslaget, som innebærer å overføre oppgaver med skatteinnkrevingen fra kommunene til staten, er "den beste måten" å organisere innfordringen på, men:

- Flertallet har ikke vurdert distriktpolitiske hensyn eller konsekvenser for kommunene, se punkt 2.3.7, 9, 10 og 11 under.
- Flertallet har sett bort fra Stortingets standpunkt om at skatteoppkreveren skal være kommunal, se punkt 1.2 og 4 under.
- Forslaget innebærer at kommunene blir fratatt oppgaver som er lagt til dem ved lov, og som kan vise til resultater som er blant de beste i verden.
- Forslaget fører til at kommunene mister innkrevingskompetanse og blir svekket i håndteringen av sine egne krav.
- I Danmark medførte statliggjøringen av skatteinnkrevingen økt skattegjeld og provenytap. Det er ingen grunn til å tro at det samme ikke vil skje her. Forslaget vil derfor medføre provenytap og svekket økonomi for ikke bare for kommunene, med også staten og folketrygden.

Flertallet har ikke vurdert problemstillinger om personvern og stigmatisering av enkeltpersoner, men

- Den foreslåtte statlige innfordringsetaten får et sentralt gjeldsregister med oversikt over samtlige skyldnere med ubetalte krav til det offentlige. Flertallet har ikke sikret en grundig utredning av de personvernmessige problemstillingene, se pkt 1.1 og pkt 6.1. under. Flertallet har heller ikke vurdert om et slikt register krever særskilt lov hjemmel, se pkt 8.
 - Vi viser her også til prof. dr. juris Tore Bråthen med flere: Utredning om gjeldsregister i Norge avgitt 1. april 2008, der det påpekes at et gjeldsregister vil skape interessekonflikter i forhold til personvern hensyn. De samme problemene gjelder den foreslåtte statlige etatens gjeldsregister.

- Det danske Datatilsynet er bekymret over hvilke opplysninger som tilføres kreditor i den nye danske etaten for innkreving av offentlige krav. Tilsvarende bekymringer vil oppstå for gjeldsregisteret i den foreslåtte statelige etaten, se punkt 8 under.
- Det kun gitt 1 983 gjeldsordninger i 2006 og det er derfor grunn til å anta at det er få mennesker som vil ha krav mot flere offentlige kreditorer, se punkt 8 under. Det er derfor et uforholdsmessig tiltak å samle opplysninger i et gigantisk register om det offentlige krav mot landets innbyggere.
- 39 % av befolkningen mener at opplysninger om betalingsevne er følsomme, se punkt 8 under.

Departementet uttaler i mandatet for utredningen at "*Det synes å være et betydelig potensiale for å forbedre den offentlige innkrevingen. (...).*"(NOU 2007:12, s 10), men:

- Det er ikke fremskaffet tallmateriale som viser omfanget av antall multiskyldnere.
 - I perioden 2004 – 2006 ble det i snitt innvilget ca. 2000 gjeldsordninger hvert år, se punkt 6.2 under.
 - I utredningen "gjeldsregister i Norge" avgitt til Barne- og likestillingsdepartementet 1. april 2008 ble det konkludert med at et gjeldsregister bare vil berøre et lite antall personer og at det derfor var et lite treffsikkert sosialpolitisk tiltak.
- Det er ikke fremskaffet tallmateriale som viser omfanget av antall krav som kan innfordres på samme måte. Det er ikke gitt at alle krav kan samordnes.
 - Utvalget har ikke beregnet løsningsgraden for de etater som omfattes av utredning
 - Ved at løsningsgraden for de aktuelle etatene ikke er kjent vil det ikke være mulig å beregne provenygevinsten.
 - Skatteetaten, skatteoppkreverne og Toll- og avgiftsetaten, som til sammen har ca. 95 % av kravene, har en løsningsgrad på 99,2 %. Et resultat som er blant de beste i verden.
 - Etter sentraliseringen i Danmark økte de samlede skatterestansene med kr 1,7 mrd. Og skattetapet var på ca. 400 mill. kroner

Mandatet hevder at det foreligger et "betydelig potensial" for å bedre brukerorientering og rettssikkerhet (NOU s 10), men:

- Utvalget har ikke påvist at innbyggerne er misfornøyde med den offentlige innkrevingen
- Den høye løsningsgraden for kommunekassererne, Skatteetaten og Toll- og avgiftsdirektoratet – som er nevnt over – vitner om at de tre etatene kommuniserer godt med brukerne, se punkt 7 under.
- Nærhet til innkrever er svært sentralt, og av stor betydning særlig for vanskeligstilte skyldnere. Det blir lite nærhet med bare 5 regioner og et begrenset antall etatskontorer, se punkt 7
- Erfaringer fra Danmark viser at innfordring av krav som retter seg mot hhv personer og virksomheter innebærer ganske forskjellige virkemiddelbruk.
- Undersøkelsen utført av Norsk Gallup i 2002 viste at skatteoppkreverne fikk meget høye "score" sammenlignet med statlige skattekontor.

Utvalgets flertall har også lagt til grunn at det er et potensial for samordningsgevinster ved en opprettelse av en statlig innfordringsetat. Vi er ikke enige i dette:

- Utvalgets flertall har ikke tatt hensyn til den betydelige samordningen som allerede finnes skatte- og avgiftsområdet, se pkt 5
- Utvalget har ikke på forsvarlig vis vurdert antallet multiskyldnere.
- Etter vår mening er det svært lite trolig at en samlet innfordring av offentlige krav vil gagne mange skyldnere, se pkt 6.1. Dette er også fremhevet i prof. dr. juris Tore Bråthen: Utredning om gjeldsregister i Norge, april 2007 der det påpekes at et gjeldsregister bare vil påvirke en svært liten del av befolkningen.

Oppsummering

En statliggjøring av innkrevingen vil bety følgende:

- Sterk sentralisering
- Provenytap både for stat og kommuner
- Innkrevingsmiljøer i kommunene svekkes
- Brudd i verdikjeden fører til dårligere brukerorientering
- Kommunale oppgaver overføres til staten
- Kommunalt selvstyre reduseres
- Betydelige overgangskostnader

Rådmannen kan på denne bakgrunn ikke anbefale at flertallets konklusjoner følges opp av Stortinget, noe som også samstemmer med konklusjonene til NKK.

Hilmar Windstad

Kurt Magne Thrana